

Πάντειο Πανεπιστήμιο
Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών

Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης

Συμβολές στη Λογιστική Έρευνα Ι

Επιστημονικές Μελέτες

Προς Τιμήν του
Ομοτίμου Καθηγητού
Γεωργίου Καφούση

Αθήνα, 2012

Εισαγωγικό Σημείωμα

Ισμήνη Κριάρη

Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων
και Προσωπικού
Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών
και Πολιτικών Επιστημών

Αθήνα, 20.06.2012

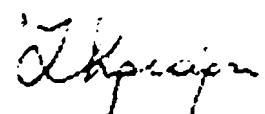
Το ανά χείρας έργο, προσφορά τιμής στον Ομότιμο Καθηγητή του Τμήματος δημόσιας διοίκησης του Πανεπιστημίου μας Γεώργιο Καφούση έχει ξεχωριστή σημασία για την πανεπιστημιακή κοινότητα και για το επιστημονικό πεδίο, το οποίο διακονεί.

Με την συλλογή μελετών αυτού του τόμου παρουσιάζονται και αναλύονται οι σύγχρονες τάσεις στο χώρο της Λογιστικής και της Ελεγκτικής, των επιστημών που καλλιέργησε με συνέπεια ο τιμώμενος και συνέβαλε στην διαμόρφωσή τους. Τόσο οι συνάδελφοι καθηγητές του τομέα Λογιστικής και Ελεγκτικής όσο και άλλοι λαμπροί επιστήμονες καταθέτουν τον δικό τους πνευματικό οβολό σχετικά με ειδικότερα θέματα στα πεδία αυτά.

Εκ παραλλήλου δίνεται η ευκαιρία στο ευρύ κοινό, μέσω της ψηφιακής παρουσιάσεως του έργου, να παρακολουθήσει τις εξελίξεις σε ένα χώρο, ο οποίος έχει ιδιαίτερη σημασία για την σημερινή, κρίσιμη κατάσταση της χώρας: Αποτελεί κοινή παραδοχή ότι ένα από τα κατ' εξοχήν κοινωνικά αιτήματα είναι η δημιουργία θεσμών και μηχανισμών ελέγχου της δημοσίας και της ιδιωτικής οικονομικής δραστηριότητας. Δίκες που συγκλονίζουν την κοινή γνώμη και κλυδωνίζουν το πολιτικό σύστημα αποδεικνύουν τις ελλείψεις της χώρας στο πεδίο του οικονομικού ελέγχου.

Αναμφίβολα ο έλεγχος θα συμβάλει στην εξυγίανση της οικονομίας, στην δημιουργία κοινωνικής συνοχής, στην αποτελεσματική λειτουργία του φορολογικού συστήματος, στην ανάδειξη προτύπων και τέλος, στην ενίσχυση της δημοκρατίας. Αξίζουν λοιπόν συγχαρητήρια στον Καθηγητή κύριο Αναστάσιο Τσάμη για την πρωτοβουλία του, στα μέλη της επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής για το ενδιαφέρον τους και στους συγγραφείς του τόμου για την συμμετοχή τους.

Εύχομαι ο τόμος αυτός να είναι ο πρώτος σε σειρά δημοσιεύσεων για τα θέματα αυτά. Το Πανεπιστήμιό μας, το πρώτο Πανεπιστήμιο στην Ελλάδα που καλλιεργεί αποκλειστικώς τις κοινωνικές επιστήμες, συμβάλλει με τον τόμο αυτό στη βασική ακαδημαϊκή του υποχρέωση: Στην έρευνα της Αλήθειας.

Χαιρετισμός του Προέδρου του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης

Αποτελεί κορυφαία και μοναδική στιγμή στην σταδιοδρομία ενός ερευνητή και, ακόμη περισσότερο, ενός ακαδημαϊκού δασκάλου η προσφορά πνευματικού δωρήματος αναγνώρισης από τους συνεργάτες του και τους μαθητές του. Και σε αυτόν τον στόχο προσβλέπει η έκδοση ενός τιμητικού τόμου. Αλλά στην πραγματικότητα αυτό αντιστοιχεί με αντιπροσφορά, με αντίδωρον, αντί των άλλων εκείνων αγαθών που ο τιμώμενος προσέφερε στην Επιστήμη, στους ομοτέχνους του και στους φοιτητές του.

Έτσι, με ιδιαίτερη χαρά το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης επιστρέφει συμβολικά, με τον παρόντα τόμο, τις προσφορές που δέχθηκε από τον Καθηγητή Γεώργιο Καφούση, άξιο δάσκαλο και σεμνό θεράποντα της Λογιστικής Επιστήμης, καθώς και διακεκριμένο στέλεχος μας επί δεκαετίες.

Την προσωπικότητα και το έργο του Γεωργίου Καφούση παρουσιάζουν εδώ ειδήμονες Καθηγητές του Τμήματος και ισάξιοι διάδοχοί του, ενώ ακολουθούν οι συγγραφικές προσφορές των φίλων, συνεργατών και μαθητών του. Στον υπογράφοντα δόθηκε η τιμή της παρουσίασης αυτού του σύντομου χαιρετισμού, ως ελάχιστη έκφραση αναγνώρισης από τον θεσμό και το πανεπιστημιακό Τμήμα, που ο τιμώμενος διακόνησε με ήθος, με κύρος και με υψηλό αίσθημα ευθύνης και αξιοπρέπειας.

Σταύρος Περεντίδης

Καθηγητής Ιστορίας των Θεσμών

Πρόεδρος του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης

Χαιρετισμός του Επιστημονικού Υπευθύνου της Έκδοσης

Το επιστημονικό πεδίο της Λογιστικής και της Ελεγκτικής τα τελευταία χρόνια έχει διευρυνθεί σε νέες περιοχές προς διερεύνηση, τις οποίες έχουν διανοίξει, κυρίως, τα σύγχρονα παγκοσμιοποιημένα και σύνθετα οικονομικά και κοινωνικά φαινόμενα. Παράλληλα έχει εμπλουτισθεί με μεθόδους και εργαλεία ανάλυσης, κυρίως ποσοτικά, τα οποία επιτρέπουν στη νέα γενιά επιστημόνων να τεκμηριώνει ασφαλέστερα τα ερευνητικά της ευρήματα.

Ο Τομέας Φορολογίας και Ελεγκτικής του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών προσπαθεί συνεχώς να αναπτύσσει τα πεδία αυτά, καλλιεργώντας ταυτόχρονα την έρευνα και τη διδασκαλία τους, τόσο σε προπτυχιακό όσο και μεταπτυχιακό επίπεδο, καθώς και με την εκπόνηση σχετικών διδακτορικών διατριβών.

Με την έκδοση του παρόντος συλλογικού τόμου, πρώτα απονέμεται ο οφειλόμενος φόρος τιμής σ' έναν σημαντικό και ακούραστο δάσκαλο της Λογιστικής και παράλληλα δίνεται ευκαιρία στο επιστημονικό δυναμικό να εκθέσει τις τρέχουσες ερευνητικές του δραστηριότητες.

Θεωρώ υποχρέωση μου να ευχαριστήσω, κατ' αρχάς, όλους τους συγγραφείς που ανταποκρίθηκαν με τις υψηλού επιπέδου εργασίες τους και, ιδιαίτερα, τα μέλη της επιστημονικής επιτροπής για την κριτική αξιολόγηση και την επιλογή των εργασιών προς δημοσίευση. Ευχαριστίες, επίσης, οφείλονται και προς τους συναδέλφους – μέλη της οργανωτικής επιτροπής, καθώς και προς τους συνεργάτες, οι οποίοι είχαν την επιμέλεια της έκδοσης με την υποστήριξη του Δρ. Σ. Πολυμέρη, χάρις στις προσπάθειες των οποίων ολοκληρώθηκε το παρόν έργο.

Ειδικές ευχαριστίες, επίσης, οφείλονται στην Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων καθηγήτρια κα. Ισμήνη Κριάρη και στον Πρόεδρο του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης καθηγητή κ. Σταύρο Περεντίδη για την αμέριστη συμπαράστασή τους σε αυτή την προσπάθεια. Επιπλέον, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον καθηγητή κ. Κωνσταντίνο Αθανασόπουλο, ο οποίος συνεργάστηκε πολλά χρόνια με τον Γ. Καφούση, για τη συμβολή του και το θέμα της που είναι ιδιαίτερα επίκαιρο, καθώς σχετίζεται με τις αναπτυξιακές ανάγκες της χώρας μας στην κρίσιμη αυτή περίοδο.

Τέλος, ο τόμος αυτός εκδίδεται και σε έντυπη μορφή χάρις στην ευγενική χορηγία των εκδόσεων «Διπλογραφία» και ειδικότερα του Διευθυντή Εκδόσεων Γεωργίου Κόντου, τον οποίο θέλουμε να ευχαριστήσουμε θερμά για αυτήν την σημαντική προσφορά του.

Ο επιστημονικός υπεύθυνος της έκδοσης

Καθηγητής

Αναστάσιος Τσάμης